โรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง

กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

รุ่นที่ ๑๓๘

พ.ศ. ๒๕๖๕

หมวดวิชาที่ ๒ บฝ.ก. ๒-๘ (การเขียน)

เรื่อง “การเขียนบทความ”

ยศ-ชื่อ-สกุล เรืออากาศเอกหญิง ณพิชญา รอดเหตุภัย

สัมมนาที่ ๑ หมายเลขประจำตัว ๐๑๐๖

ชื่ออาจารย์ผู้ควบคุม นาวาอากาศเอก สุรพัฒน์ เทียมเทียบรัตน์

วันที่ ๖ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

โรงเรียนนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ
หลักสูตรนายทหารชั้นผู้บังคับฝูง รุ่นที่ ๑๓๘
การเขียนบทความ
ยศ-ชื่อ-สกุล ร.อ.หญิง ณพิชญา รอดเหตุภัย สัมมนาที่ ๑ หมายเลข ๐๑๐๖

ชื่อเรื่อง อานันท์ ปันยารชุน

วัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ให้ผู้อ่านทราบถึงคุณลักษณะของความเป็นผู้นำของ อานันท์ ปันยารชุน ในประเด็นของการกล้าตัดสินใจ และความมุ่งมั่นในงาน รวมทั้งการนำบทเรียนที่ได้รับจากการศึกษาผลงานของท่านมาประยุกต์ใช้

หลายท่านคงเคยได้ยินหรือรู้จักองค์การสหประชาชาติ (United Nations) หรือที่เราเรียกกันย่อ ๆ ว่า UN นั้น พูดให้เข้าใจง่าย ๆ ก็คือ องค์กรที่ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อดูแลโลกของเราให้ดำเนินต่อไปได้อย่างเป็นปกติสุข อำนวยความสะดวกด้านกฎหมายระหว่างประเทศ ทำงานเพื่อความมั่นคง สันติภาพ การพัฒนาเศรษฐกิจและสิทธิมนุษยชน อีกทั้งยังเป็นเหมือนแพลตฟอร์มหรือเวทีระดับโลกให้ตัวแทนสมาชิกจากประเทศต่าง ๆ จากทั่วโลกมาพูดคุยหรือดีเบตในหัวข้อสนทนาที่กำลังส่งผลกระทบหลักต่อคน สังคม หรือสิ่งแวดล้อมของโลก ท่านทราบหรือไม่ว่า มีคนไทยที่มีความสามารถดำรงตำแหน่งในฐานะประธานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิระดับสูง ด้านภัยคุกคาม ความท้าทาย และการเปลี่ยนแปลงขององค์การสหประชาชาติ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๔๗ และมีประสบการณ์การทำงานในองค์การสหประชาชาติยาวนานถึง ๑๒ ปี ท่านผู้นั้นก็คือ นายอานันท์ ปันยารชุน หลังจากสำเร็จการศึกษาวิชากฎหมายในระดับปริญญาตรีด้วยเกียรตินิยม จากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (Cambridge) ประเทศอังกฤษ นายอานันท์ ปันยารชุน เริ่มต้นชีวิตการทำงานด้วยการเข้ารับราชการที่กระทรวงการต่างประเทศ ในตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๘ เป็นช่วงที่สังคมไทยกำลังเผชิญกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเป็นระยะเปลี่ยนผ่านทางการเมือง ซึ่งเป็นสิ่งท้าทายความสามารถและสติปัญญาของ นายอานันท์ ปันยารชุน อย่างมาก จากการศึกษาชีวประวัติ พบว่า นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นตัวอย่างที่ดีของการกล้าตัดสินใจ และความมุ่งมั่นในงาน อันเป็นคุณลักษณะสำคัญยิ่งของความเป็นผู้นำ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากที่จะศึกษา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้และเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้ประสบความสำเร็จ

หลังเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ อันนำไปสู่การจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ภายใต้การดูแลของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (รสช.) นายอานันท์ ปันยารชุนได้เข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ทันทีที่เข้าดำรงตำแหน่ง ท่านได้แสดงให้เห็นถึงการกล้าตัดสินใจ ยืนหยัดอยู่บนความถูกต้องและความเป็นจริง ด้วยการทบทวน รื้อ และแก้ไขสัญญาโครงการขนาดใหญ่หลายโครงการ ที่มีความสุ่มเสี่ยงต่อการทุจริต ไม่โปร่งใส อาทิเช่น โครงการรถไฟฟ้าลาวาลินที่ประสบปัญหาโครงสร้างทางการเงินและขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์กันอย่างมาก จนต้องยกเลิกไป โครงการโฮปเวลล์ที่ใช้งบประมาณมหาศาล แต่กลับมี

รายละเอียดโครงการเพียงไม่กี่หน้ากระดาษ โครงการประมูลขยายบริการโทรศัพท์ ๓ ล้านเลขหมายที่องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยเสียเปรียบคู่สัญญาเอกชนอย่างมาก โครงการประมูลสัมปทานดาวเทียมไทยคมที่มีการคัดเลือกผู้ชนะการประมูลอย่างไม่เหมาะสม และโครงการสัมปทานโทรคมนาคมที่มีความไม่โปร่งใส มีการแบ่งผลประโยชน์ในสัญญาสัมปทานกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ทำให้รัฐเสียเปรียบอย่างมาก กล่าวคือ นายอานันท์ ปันยารชุนมีสติปัญญาในการคิด เข้าใจสาระสำคัญของสถานการณ์และสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างลึกซึ้งและรอบด้าน กล้าตัดสินใจทำสิ่งที่ถูกต้อง อุดช่องโหว่ที่รัฐจะเสียเปรียบ จนสามารถช่วยรักษาผลประโยชน์ให้กับประเทศชาติและประชาชนไว้ได้อย่างมหาศาล

คุณลักษณะเด่นของความเป็นผู้นำอีกประการหนึ่งของนายอานันท์ ปันยารชุน คือ ความมุ่งมั่นในงาน ความมุ่งมั่นในงานนั้น กล่าวคือ “เมื่อได้ตัดสินใจลงไปแล้วว่าสิ่งที่ตนเองได้กระทำเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ก็จะต้องมีความมุ่งมั่นที่จะคงยืนตามสิ่งที่ตนได้กระทำไป ไม่ว่าจะถูกท้าทายจากอุปสรรคใด ๆ ก็ตาม” ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ในขณะนั้น นายอานันท์ ปันยารชุน ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตไทยประจำสหรัฐอเมริกา ได้เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนประเทศไทย เดินทางไปเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีน และสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศเวียดนาม ลาว และกัมพูชา โดยการเจรจาในครั้งนั้นถือเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญยิ่งเหตุการณ์หนึ่ง เป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้จีนกับไทยซึ่งเคยเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน หันมาเป็นมิตรกัน เป็นการยุติความเป็นศัตรูและความไม่เข้าใจต่อสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีมายาวนาน และจากความมุ่งมั่นในงานด้านการทูตของ นายอานันท์ ปันยารชุน ทำให้ท่านได้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงการต่างประเทศ มีการย้ายไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตไทย ประจำประเทศเยอรมนี และในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ท่านได้ดำรงตำแหน่งเป็นเอกอัครราชทูตพิเศษประจำกระทรวงการต่างประเทศอีกด้วย หลังจากความผกผันอันสืบเนื่องมาจากสาเหตุทางการเมือง นายอานันท์ ปันยารชุน ลาออกจากราชการในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ท่านได้ผันตัวเข้าสู่ภาคเอกชน มุ่งมุ่นทำงานด้านธุรกิจ ร่วมงานกับกลุ่มบริษัท สหยูเนี่ยน จนกระทั่ง ได้รับตำแหน่งประธานกรรมการบริษัท สหยูเนี่ยน จำกัด (มหาชน) ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ นอกจากนี้ ท่านยังคงแสดงความมุ่งมั่นในการทำงานแวดวงธุรกิจ อันเห็นได้จากการได้รับตำแหน่งสำคัญต่าง ๆ เช่น ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย นายกสมาคมบริษัทการค้าระหว่างประเทศ และนายกกรรมการธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นต้น อีกทั้ง นายอานันท์ ปันยารชุน ยังดำรงตำแหน่งอื่น ๆ มากมาย ในด้านสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาศึกษา เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

จากการฉายภาพประวัติการทำงานของนายอานันท์ ปันยารชุน มาแล้วนั้น คุณลักษณะของความเป็นผู้นำของ นายอานันท์ ปันยารชุน ในประเด็นของการกล้าตัดสินใจและความมุ่งมั่นในงานนั้น เราสามารถยึดถือและนำมาเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนให้ประสบความสำเร็จได้ กล่าวคือ การกล้าตัดสินใจคือมีความเต็มใจที่จะทำการตัดสินใจ มีความมั่นใจที่จะตัดสินใจได้อย่างถูกเวลา และสามารถถ่ายทอดการตัดสินใจของเราไปให้หน่วยปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย โดยต้องตัดสินใจด้วยความรู้จริง โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลและเหตุผลที่ถูกต้อง หลีกเลี่ยงการตัดสินใจด้วยความลำเอียงหรือ อคติ ๔ ประการ ตามหลักของพุทธศาสนา ส่วนในเรื่องความมุ่งมั่นในงานนั้น เราต้องมีความมุ่งมั่นในความคิดของตัวเอง ในภารกิจและ

งานของหน่วย เราควรเชื่อมั่นในสิ่งที่ทำและทำจนกว่าจะสำเร็จ เพราะทุกการกระทำของเรา จะส่งผลต่อความเชื่อมั่นของเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาในหน่วยเป็นอย่างมาก เมื่อเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาในหน่วยมีความเชื่อมั่นแล้ว ย่อมก่อให้เกิดความสามัคคีกลมเกลียว เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ส่งผลให้ภารกิจและงานของหน่วย สำเร็จตามเป้าหมายได้ไม่ยาก

จะเห็นได้ว่า ตลอดระยะเวลาที่ นายอานันท์ ปันยารชุน ได้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ที่สำคัญนั้น ปูชนียบุคคลแห่งวงการการทูตไทยท่านนี้ นับเป็นบุคคลตัวอย่างที่มีอิทธิพลอย่างมากคนหนึ่งของประเทศไทย ท่านเป็นทั้งนักการทูต ผู้นำธุรกิจ นายกรัฐมนตรีและนักเสรีนิยมทางเศรษฐกิจ เป็นแบบอย่างให้เห็นถึงคุณลักษณะของความเป็นผู้นำที่ดี ไม่ว่าจะเป็น การกล้าตัดสินใจในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อส่วนรวมหรือที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมและประเทศชาติ อีกทั้งความมุ่งมั่นในงานของท่าน ท่านได้ทุ่มเทให้กับงานด้านการทูตอย่างเต็มที่ จะเห็นได้จากการเจรจาเพื่อปรับความสัมพันธ์กับจีน เวียดนาม ลาว และกัมพูชา ซึ่งคุณลักษณะเด่นทั้งสองประการนี้ เราสมควรอย่างยิ่งที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นด้านการกล้าตัดสินใจที่เมื่อใดเราคิดไตร่ตรองรอบคอบแล้ว ควรที่จะทำโดยไม่ลังเล และยังต้องสามารถถ่ายทอดการตัดสินใจของเราไปให้หน่วยปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนความมุ่งมั่นในงานนั้น เราควรทุ่มเทให้กับการทำงาน โดยอุทิศตัวเพื่อชาติ เพื่อกองทัพ และเพื่อหน่วยงานของเราอย่างเต็มที่ ดังนั้นจึงเป็นประโยชน์อย่างมาก ที่เราควรจะศึกษาถึงคุณลักษณะของความเป็นผู้นำของ นายอานันท์ ปันยารชุน เพื่อเป็นแนวทางในการเป็นผู้นำเพื่อความสำเร็จของหน่วยงาน และสร้างองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของกองทัพอากาศต่อไป ดังเช่นคำกล่าวจากการปาฐกถาของ นายอานันท์ ปันยารชุน ในวันนวัตกรรมแห่งประเทศไทย ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๔ ที่ว่า “เหมือนกับปัญหาอื่นที่เราได้ประสบมาในอดีต เราจะแก้ปัญหานั้นได้ มิใช่ด้วยการหนีปัญหา แต่ด้วยการเผชิญอย่างมั่นใจ เปิดเผย และในฐานะของชุมชน ....”

บรรณานุกรม

สมเกียรติ นากระโทก. *ผู้นำปัญญาเชิงปฏิบัติ: กรณีศึกษานายอานันท์ ปันยารชุน.* วารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. ๑๙๖-๒๐๗.

พีรยา มหากิตติคุณ. (๒๕๖๑). *ความเป็นผู้นำของนายอานันท์ ปันยารชุน.* วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต. ๑, ๙-๓๐.

The Asian Institute of Technology (AIT). *นายอานันท์ ปันยารชุน.* [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.anandp.in.th/index.html. สืบค้น ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔.